

เรื่องสั้นจากชีวิตจริงของอัญชลี ปกิณิประภา

ครอบครัวของฉันขาดความอบอุ่น ขาดความรัก พ่อดื่มเหล้าทุกวัน กลับบ้านมาก็ทะเลาะกับแม่ ส่วนแม่ก็เอาแต่เล่นการพนัน เสียเงินมาก จนบางครั้งต้องส่งฉันไปทำงานเป็นคนใช้ เพื่อชดใช้หนี้สิน ตั้งแต่ฉันอายุไม่ถึง 12 ขวบ นื่อง ๆ ก็ต้องออกจากโรงเรียนไปขายพวงมาลัยบ้าง รับจ้างบ้าง เพื่อหาเลี้ยงตัวเอง น้องคนหนึ่งติดผงขาวฉันขอให้เลิกแต่ไม่ยอมเลิกฉันสองเสฟคุบ้าง จนกระทั่งติดผงขาวด้วย และรู้สึกถึงพิษร้ายของมันที่บั่นทอนทั้งร่างกายและจิตใจ และทรัพย์สินของเราตลอดเวลา ฉันตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดถ้ากระบอกจนหายขาด และรีบกลับมาเพื่อเอาน้องไปรักษา แต่เนื่องจากเขาตายเสียแล้วด้วยพิษร้ายของผงขาว ตั้งแต่นั้นมาฉันตั้งใจแน่วแน่ จะขออุทิศชีวิตที่เคยก้าวผิดมาก่อนเป็นอุทาหรณ์เตือนใจแก่ผู้อื่น ไม่ให้สัมผัสกับมัน

วันหนึ่งฉันบังเอิญเหลือบไปเห็นผู้หญิงคนหนึ่งนั่งร้องไห้ น้ำตาไหลรินอาบแก้ม ฉันจำได้ว่าเธอชื่อเคียน ถูกส่งตัวมารับการรักษาได้เพียง 2 วัน และมีพฤติกรรมชอบแยกตัวอยู่เงียบ ๆ คนเดียวฉันรับรู้ถึงความรู้สึกในใจของเธอได้ และชวนเธอพูดคุยอย่างเข้าใจและเห็นใจ เพราะทุกคนในที่นี้เป็นผู้ประสบปัญหาในชีวิตและเดินทางผิดมาด้วยกันทั้งสิ้น เคียนร้องไห้และพรั่งพรูคำพูดที่บอกความในใจว่า เธออยากอยู่คนเดียว ไม่อยากเป็นคนเลวอย่างที่คุณประณาม ไม่อยากให้ใครสงสาร เพราะทำให้เวทนาตนเอง ฉันกอดเคียนไว้อย่างเข้าใจความรู้สึก เฉากเช่น ครั้งหนึ่งในชีวิตของฉันที่เคยรู้สึกมาก่อน เคียนเล่าว่า พ่อและแม่ของเธอหย่ากัน และให้เธอไปอยู่กับปู่กับย่า

ปู่ และย่าก็ไม่เต็มใจเลี้ยงดูเคียน เธออาศัยอยู่เหมือนเป็นส่วนเกินของครอบครัว มีคนใช้เป็นผู้เลี้ยงดูมาแต่เล็ก ๆ ปู่และย่าไม่เคยให้ความรัก ความห่วงใย มีแต่คำด่า เคียนเคยฝันอยากจะมีครอบครัวที่อบอุ่น มีพ่อ มีแม่ ดูแลเอาใจใส่และเข้าใจเธอ แม้ว่าจะน้อยนิดก็ตาม มันก็จะเป็นเวลาที่มีคุณค่าที่ครอบครัวจะให้แก่กัน แต่เธอไม่เคยได้รับ และต้องอยู่กับความเหงาที่น่ากลัว

พอโตขึ้นปู่ให้เข้าเรียนโรงเรียนประจำและไม่ให้กลับบ้านถ้าไม่จำเป็น วันหยุดจึงต้องไปอยู่บ้านเพื่อน เพื่อนคนนั้นบ้าง คนนี้บ้าง จนกระทั่งเพื่อนที่มีปัญหาเหมือนกันชวนกันไปมั่วสุมกับกลุ่มวัยรุ่น ทำให้เธอตกเป็นทาสของ “ผงขาว” ต้องหาเงินมาซื้อมันมาเสฟ เธอเริ่มขโมยของในบ้านเพื่อน ๆ พวกกันไปแจ้งความ เธอถูกตำรวจจับ เมื่อปู่ข่าวรีบมาประกันตัว และชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น แต่เมื่อรู้สึกว่เธอติดผงขาวและพาเธอไปรักษาและบอกไม่ให้เธอกลับบ้าน

เพราะไม่อยากมีหลานชั่ว เคือนเสียใจ ไม่อยากรักษาตัวเพราะถึงแม้จะหาย อดผองขาวได้ แต่ก็ยังขาดสิ่งที่ต้องการคือ “ความรัก”

ฉันเห็นว่าน่าเสียดายที่ไม่มีใครเข้าใจเคือน ทำให้เคือนขาดความรักความอบอุ่น ฉันบอกเธอว่า “เราควรรักตัวเองมาก ๆ ก่อนที่จะหวังให้ใครมารักเรา” เพราะถ้าไม่รักตัวเอง คอยทำร้ายตัวเองอยู่เรื่อย ๆ มันก็ยากที่จะให้ใครมารักเรา ไม่มีใครในโลกที่สามารถที่จะเลือกเกิดได้ “แต่ถึงแม้เราจะเลือกที่เกิดไม่ได้ แต่เราก็เลือกที่จะเป็นได้” ชีวิตของเรา ดังนั้นเราควรจะใช้เวลาที่มืออยู่สร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ให้กับสังคม หรืออย่างน้อยที่สุดก็อย่าสร้างปัญหาให้กับสังคมที่เราอยู่

เคือนมีสีหน้าดีขึ้น เราหัวเราะขึ้นพร้อมกัน ฉันคือใจที่เคือนพอจะเข้าใจคุณค่าของชีวิต ชีวิตของเรามีคุณค่ากับคนอื่น ๆ ในสังคมอีกมาก เพียงแต่เราต้องอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทุกอย่างอยู่ที่ใจ ถ้าใจของเราได้รับความรัก ความอบอุ่น ได้รับการฝึกให้เข้มแข็ง ก็ไม่มีวันที่จะตกเป็นทาสของสิ่งเสพติด ฉันขอภาวนาให้ความฝันที่จะเห็นทุกคนรอบตัวให้ความรักความอบอุ่นแก่กัน เข้าใจกัน ให้เวลาซึ่งกันและกัน นี่แหละจะเป็นภูมิคุ้มกันสิ่งเสพติดที่ดีที่สุด

บัตรคำถาม

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้อุปกรณ์สมบูรณ์

1. สาเหตุที่ทำให้ติดสิ่งเสพติด ได้แก่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. สิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ติดสิ่งเสพติด คือ

.....

.....

.....

บัตรเฉลย

1. 1. เหตุจากการถูกชักชวน 2. ความอยากรู้อยากเห็น 3. การถูกหลอกลวง
4. เหตุทางกาย หรือความเจ็บป่วยทางกาย 5. เหตุจากความคั่นอง

2. สถานที่อยู่อาศัยแออัด หรือแหล่งสลัม ภาวะเศรษฐกิจบีบบังคับ ปัญหาทางครอบครัว ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่ ฯลฯ

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. สาเหตุที่ทำให้คิดสิ่งเสียดได้แก่

1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

1.5.....

1.6.....

2. วัยรุ่นที่ทราบว่าสิ่งเสียดเป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ต้องการแสดงความเก่ง อดทน แล้วทำให้คิด สิ่งเสียดในที่สุด เนื่องจากสาเหตุคือ.....

3. สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลให้อาจคิดสิ่งเสียด ได้แก่สิ่งแวดล้อมที่มีลักษณะดังนี้

3.1.....

3.2.....

3.3.....

แผนการสอนที่ 10

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง วิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดเป็นอันตรายและส่งผลเสียต่อความเป็นอยู่ จึงควรป้องกันไม่ให้แพร่กระจาย และสนใจช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายวิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติดได้
2. เสนอแนะวิธีการช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 8 ใน 10 ข้อ

เนื้อหา

วิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด เช่น

- ชี้แจงให้รู้โทษภัยของสิ่งเสพติด
- ดักเตือนให้กลับตัวเป็นคนดี
- ชักชวนเพื่อนให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและไม่เดือดร้อนผู้อื่น เช่น เล่น

กีฬา ฟังเพลง

- แนะนำให้ไปปรึกษาหมอหรือรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ
- แนะนำให้ไปปรึกษาผู้ที่มีความรู้และเป็นคนดี เช่น พ่อ แม่

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสนทนาซักถามกับนักเรียนด้วยคำถาม ดังนี้
 - ถ้านักเรียนมีเพื่อนที่ติดสิ่งเสพติด นักเรียนจะให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อนได้อย่างไร จึงจะทำให้เพื่อนเลิกเสพสิ่งเสพติดได้
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการและเสนอแนะวิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติดได้

ขั้นเสนอบทเรียนกับนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียน โดย

- 1.1 ครูอ่านกรณีตัวอย่างให้นักเรียนฟัง ดังต่อไปนี้

สมชายเป็นลูกชาวนา เขาอยู่กับพ่อและย่า ส่วนแม่เขาไปทำงานที่กรุงเทพฯ นาน ๆ จะกลับมาบ้านสักครั้งหนึ่ง สมชายเคยได้ยินใคร ๆ เขาพูดว่า แม่เขาทำงานเป็นผู้หญิงขายบริการ และเพื่อน ๆ มักเรียกเขาว่า “ไอ้ถูกผู้หญิงหากิน” ทำให้เขาเสียใจและอับอายเป็นอย่างมาก วันหนึ่งมีชายคนหนึ่งมาชักชวนให้เขาลองสูบบุหรี่กัญชา และบอกว่าสูบแล้วจะทำให้อารมณ์ดี จิตใจแจ่มใส ลืมความทุกข์ได้ทุกอย่าง เขาได้ทดลองเสพดูบ้าง ต่อมาเขามีความรู้สึกอยากสูบบุหรี่กัญชาเพิ่มขึ้น เขาต้องทำงานพิเศษคือ ช่วยส่งของให้ชายผู้นั้นอยู่เสมอ ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนกับบุหรี่กัญชา เขาไม่สนใจการเรียน และสิ่งอื่น ๆ อีกต่อไป นอกจากการได้สูบบุหรี่กัญชาเท่านั้น เพราะมันทำให้เขารู้สึกสดชื่น และมีความสุขมาก หากไม่ได้สูบจะมีอาการหงุดหงิด ทุรนทุราย ร่างกายของสมชายซูบผอมและทรุดโทรมลงทุกวัน ชายคนนั้นให้เขาทำงานมากขึ้นและบังคับให้เขาชักชวนเพื่อนคนอื่น ๆ ให้มาสูบบุหรี่กัญชาเหมือนอย่างเขา เขาได้ทำตาม โดยชักชวนให้สุดใจซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของเขา แต่สุดใจไม่ยอมทำตาม เขาได้คิดที่จะหนีออกจากโรงเรียนและหนีออกจากบ้านเพื่อจะได้ไปอยู่กับชายคนนั้น และทำงานแลกเปลี่ยนกับบุหรี่กัญชา

1.2 ให้นักเรียนอภิปรายเรื่องราวในกรณีตัวอย่าง แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น มีอะไรที่เป็นปัญหาบ้าง

- เหตุใดสมชายจึงติดบุหรี่กัญชา
- การสูบบุหรี่กัญชาทำให้สมชายได้รับความสุขอย่างแท้จริงหรือไม่
- ถ้าหากว่าสมชายหนีโรงเรียนและหนีออกจากบ้านไป อนาคตของสมชายจะเป็นอย่างไร

เป็นอย่างไร

- สุดใจน่าจะปฏิบัติตัวอย่างไร เมื่อทราบว่าสมชายซึ่งเป็นเพื่อนกำลังติดสิ่งเสพติด

- วิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด มีอะไรบ้าง

2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบหรือสาเหตุหรือสมมติฐานของปัญหาตามข้อ 1.2 ว่า มีสมมติฐานอะไรบ้าง

- สมชายติดบุหรี่กัญชา เพราะเขื่อนง่าย และอยากลอง คิดว่าการสูบบุหรี่กัญชาจะทำให้ลืมความทุกข์ของตนเองได้

- การสูบบุหรี่กัญชาไม่ได้ทำให้สมชายมีความสุขอย่างแท้จริง เพราะการสูบบุหรี่กัญชาจะทำให้ติด แล้วทำให้สุขภาพทรุดโทรม ทำลายชีวิตให้จมปลักลงไปเรื่อย ๆ

- ถ้าสมชายหนีออกจากบ้านไปอนาคตของเขาคงจะลำบาก สุขภาพทรุดโทรมลงเรื่อย ๆ จนถึงขั้นเสียชีวิต และอาจถูกจับเนื่องจากสูบบุหรี่ และการลักลอบส่งกัญชาก็ผิดกฎหมายเช่นกัน

- เมื่อสุจิตราพบว่าสมชายติดสิ่งเสพติด สุจิตราควรชักชวนเพื่อนให้กลับตัวเป็นคนดีและชี้แจงให้รู้โทษภัยของสิ่งเสพติด และควรบอกคุณครูเพื่อจะหาวิธีการช่วยเหลือต่อไป

- วิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติดมีหลายวิธีเช่น ชี้แจงให้รู้โทษภัยของสิ่งเสพติด ชักชวนให้กลับตัวเป็นคนดี ชักชวนเพื่อนให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและไม่เดือดร้อนผู้อื่น แนะนำให้ไปปรึกษาหมอหรือรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ เป็นต้น

3. ขั้นทดลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยให้แต่ละกลุ่มไปสัมภาษณ์ครูในโรงเรียน ถึงวิธีการให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้ติดสิ่งเสพติด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ไปสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ป. 5

กลุ่มที่ 2 ไปสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ม. 1

กลุ่มที่ 3 ไปสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ม. 2

กลุ่มที่ 4 ไปสัมภาษณ์ครูประจำชั้น ม. 3

3.2 ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 เพื่อเตรียมรายงานหน้าชั้น

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด
ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1: 2: 1 (ครูแบ่งไว้ในขั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกกลุ่มเข้าใจบทเรียนได้ดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเองและส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ การกระตุ้นให้ผู้เรียนที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ จนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

6. ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่ม

ขั้นวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 10 ข้อ ตามที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานของกลุ่ม
3. ตรวจแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. ชองกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 บัตรเนื้อหา
 - 1.2 บัตรกิจกรรม
 - 1.3 บัตรคำถาม
 - 1.4 บัตรเฉลย
2. แบบฝึกหัด

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกภายในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. หัวหน้ากลุ่มอ่านสถานการณ์จากแบบบันทึกที่ 1 ให้สมาชิกฟัง
4. เมื่ออ่านสถานการณ์จากแบบบันทึกที่ 1 จบแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นที่สถานการณ์ แล้วสรุปให้เป็นคำตอบของกลุ่มว่า นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไรเมื่อพบกับสถานการณ์นั้น ๆ

หากพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยอธิบายให้ได้ใจความสมบูรณ์

5. เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก
6. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
7. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดีเพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจ

8. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเป็นเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บัตรเนื้อหา

วิธีการช่วยเหลือแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

อย่าวันนี้ คุณควรไปรักษาตัวเอง

ชี้แจงให้รู้โทษภัยของสิ่งเสพติด

ชักชวนให้กลับตัวเป็นคนดี

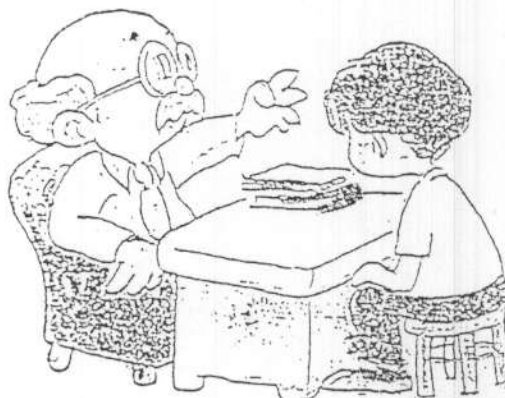

ชักชวนเพื่อนให้ทำกิจกรรมที่เป็น
ประโยชน์ต่อตนเอง และไม่เคียด
ร้อนผู้อื่น เช่น เล่นกีฬา ฟังเพลง

แนะนำให้ไปปรึกษาหมอหรือรับการ
บำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ

แนะนำให้ปรึกษาผู้ที่มีความรู้และเป็น
คนดี เช่น พ่อแม่

แบบบันทึกที่ 1

สถานการณ์	วิธีการที่นักเรียนเลือกปฏิบัติ
1. เพื่อนชวนหนีโรงเรียน	
2. บุคคลในบ้านคิดสิ่งเสียดิ	
3. พบวัยรุ่นมั่วสุมสูบบุหรี่	
4. พ่อชอบตั้งวงดื่มเหล้าเป็นประจำ	
5. พี่ชายลักลอบขายกัญชา	

บัตรคำถาม

คำสั่ง บอกวิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติดอย่างน้อย 5 วิธีการ

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

บัตรเฉลย

วิธีการให้ความช่วยเหลือและแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด เช่น

- ชี้แจงให้รู้โทษภัยของสิ่งเสพติด
- ดักเตือนให้กลับตัวเป็นคนดี
- ชักชวนเพื่อนให้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและไม่เดือดร้อนผู้อื่น เช่น เล่น

กีฬา ฟังเพลง

- แนะนำให้ไปปรึกษาหมอหรือรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ
- แนะนำให้ไปปรึกษาผู้ที่มีความรู้และเป็นคนดี เช่น พ่อ แม่

แบบฝึกหัด

1. เมื่อนักเรียนพบว่า เพื่อนของนักเรียนคิดสิ่งเลวพิสดาร นักเรียนจะมีวิธีการช่วยเหลือและแนะนำเพื่อนอย่างไร (บอกมาเป็นข้อ ๆ)

1.1.....

1.2.....

1.3.....

1.4.....

1.5.....

2. กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง และไม่เดือดร้อนผู้อื่น ได้แก่

2.1.....

2.2.....

2.3.....

2.4.....

2.5.....

แผนการสอนที่ 11

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด เวลา 8 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดเป็นอันตรายและส่งผลเสียต่อความเป็นอยู่ จึงควรป้องกันไม่ให้แพร่กระจาย และสนใจช่วยเหลือแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้วนักเรียนสามารถ

1. อธิบายวิธีการป้องกันสิ่งเสพติดได้
2. เลือกแนวทางปฏิบัติในการป้องกันสิ่งเสพติดได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้องอย่างน้อย 5 ใน 7 ข้อ

เนื้อหา

การป้องกันสิ่งเสพติด ควรปฏิบัติดังนี้

1. ไม่ใช้ยารักษาตนเองจนพรั่วหรือ รวมทั้งไม่ใช้ยาชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ โดยไม่ได้รับคำสั่งหรือคำแนะนำจากแพทย์หรือเภสัชกร
2. ไม่ทดลองชิมหรือเสพ เพราะสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน ฯลฯ แม้ลองเสพเพียง 1-2 ครั้ง ก็อาจทำให้ติดได้
3. ไม่เชื่อคำยุยงที่ว่ายาเสพติดสามารถช่วยผ่อนคลายความทุกข์หรือก่อให้เกิดความสนุกแบบต่าง ๆ
4. ศึกษาให้เข้าใจพร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจ มีความรู้เรื่องสิ่งเสพติดในแง่มุมต่าง ๆ
5. ทำงาน เล่นกีฬา หรือกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่สนใจ เพื่อไม่ให้สนใจติดสิ่งเสพติด
6. ไม่รับของจากคนแปลกหน้าที่หยิบยื่นให้ เพราะในนั้นอาจมีสิ่งเสพติดชนิดร้ายแรงปนมา
7. ควรปรึกษาคนใกล้ชิดที่เป็นคนดีที่สามารถไว้วางใจได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ

1. ครูให้นักเรียนดูภาพโปสเตอร์เกี่ยวกับการป้องกันสิ่งเสพติด แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพด้วยคำถามดังนี้

- จากเรื่องเป็นภาพเกี่ยวกับอะไร

(การป้องกันสิ่งเสพติด)

2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการป้องกันสิ่งเสพติด และสามารถเลือกแนวทางปฏิบัติในการป้องกันสิ่งเสพติดได้
ขั้นเสนอบทเรียนกับนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียน โดย .

1.1 ครูขออาสาสมัครนักเรียน 1 คน ออกมาอ่านข่าวเรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด
ให้นักเรียนในห้องฟัง (ดูภาคผนวก 10)

1.2 ให้นักเรียนอภิปรายเหตุการณ์ในข่าว แล้วร่วมกันวิเคราะห์ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นว่า
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนั้น มีอะไรที่เป็นปัญหาบ้าง

- จากข่าวในพื้นที่ภาคใต้เกิดปัญหาอะไรขึ้น
- ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างไร
- การปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นการป้องกันสิ่งเสพติด

2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาคำตอบหรือสาเหตุหรือสมมติฐานของปัญหาตามข้อ 1.2
ว่า มีสมมติฐานอะไรบ้าง

- พื้นที่ภาคใต้เกิดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ซึ่งเป็นปัญหายังน่าเป็นห่วง
มาก โดยเฉพาะสิ่งเสพติดชนิดเฮโรอีน ได้มีจำนวนผู้เสพเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ
- แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ เน้นที่การป้องกันสิ่งเสพติด โดยเน้นไปยังพื้นที่ที่
เป็นกลุ่มเสี่ยงของแหล่งยาเสพติด เช่น โรงเรียน กลุ่มเยาวชน กลุ่มประมง
- การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดได้แก่ การไม่ใช้ยารักษาตนเองจนพรวดพราด ไม่
ทดลองชิมหรือเสพ ไม่เชื่อคำยุยงที่ว่าสิ่งเสพติดสามารถช่วยผ่อนคลายความทุกข์ได้ ศึกษาให้เข้าใจ
และพร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความรู้เรื่องสิ่งเสพติดในแง่มุมต่าง ๆ ทำงาน เล่นกีฬา
หรือกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่สนใจ เพื่อไม่ให้สนใจติดสิ่งเสพติด

3. ขั้นทดลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยฟัง
เทปเรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด จากที่ครูเตรียมไว้ให้พร้อมกันทุกกลุ่ม

3.2 จากการฟังเทป ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบ
ของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 เพื่อเตรียมรายงานหน้าชั้น

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเรียน แสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงวิธีการให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้คิดสิ่งเสพติด
ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่ง จะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1: 2: 1 (ครูแบ่งไว้ในชั้นปฐมนิเทศก่อนใช้ แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตร กิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วย อธิบายให้สมาชิกที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การ อธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกกลุ่มเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำ ให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของ กลุ่มติดตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอา ไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแล อยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดย การกระตุ้นให้นักเรียนที่เรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อน สมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจ จนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียน

6. ครูสรุปผลงานของทุกกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- การตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรมกลุ่ม

2. ตรวจสอบผลงานของกลุ่ม

3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. โปสเตอร์การป้องกันสิ่งเสพติด
2. วิทยุเทป เรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด
3. ข่าว
4. ซองกิจกรรมซึ่งประกอบด้วย
 - 4.1 บัตรเนื้อหา
 - 4.2 บัตรกิจกรรม
 - 4.3 บัตรคำถาม
 - 4.4 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกภายในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออก หรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน

3. หัวหน้ากลุ่มแจกตารางบันทึกกิจกรรมประจำวัน และตารางประเมินผลกิจกรรมประจำวันแก่สมาชิกทุกคน แล้วให้สมาชิกปฏิบัติตามกิจกรรมต่อไปนี้

3.1 ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กัน แล้วแต่ละคู่สร้างข้อตกลงที่จะทำกิจกรรมเพื่อป้องกันสิ่งเสพติด ภายในเวลา 5 วัน ร่วมกัน กิจกรรมนั้นต้องเป็นกิจกรรมที่คู่ของตนสามารถที่จะสังเกตเห็นได้ แล้วเขียนกิจกรรมนั้นลงในตารางบันทึกกิจกรรมประจำวันให้สมบูรณ์

3.2 เมื่อทุกคนเขียนบันทึกกิจกรรมประจำวันเสร็จแล้ว ก็ให้กลุ่มคัดเลือกตัวแทนกลุ่ม 1 คน เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้น

3.3 ภายหลังจากเรียนในชั่วโมงนี้แล้ว ให้นักเรียนแต่ละคนไปสังเกตพฤติกรรมของคู่ของตน ว่าได้ทำกิจกรรมตามวันเวลาที่กำหนดหรือไม่ แล้วบันทึกลงในตารางประเมินผลกิจกรรมประจำวัน ทุก ๆ วัน จนครบ 5 วัน เพื่อจะได้นำมาส่งครูในชั่วโมงหน้า

4. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจดีเพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจ

5. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเป็นเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหาดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บัตรเนื้อหา

การป้องกันสิ่งเสพติด ควรปฏิบัติดังนี้

1. ไม่ใช้ยารักษาตนเองจนพำเริ่ รวมทั้งไม่ใช้ยาชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ โดยไม่ได้รับคำสั่งหรือคำแนะนำจากแพทย์หรือเภสัชกร
2. ไม่ทดลองชิมหรือเสพ เพราะสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน ฯลฯ แม้ลองเสพเพียง 1-2 ครั้ง ก็อาจทำให้ติดได้
3. ไม่เชื่อคำขู่ยงที่ว่ายาเสพติดสามารถช่วยผ่อนคลายความทุกข์หรือก่อให้เกิดความสนุกแบบต่าง ๆ
4. ศึกษาให้เข้าใจและพร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความรู้เรื่องสิ่งเสพติดในแง่มุมต่าง ๆ
5. ทำงาน เล่นกีฬาหรือกิจกรรมนันทนาการที่สนใจ เพื่อไม่ให้สนใจติดสิ่งเสพติด
6. ไม่รับของจากคนแปลกหน้าที่หยิบยื่นให้ เพราะในนั้นอาจมีสิ่งเสพติดชนิดร้ายแรงปนมา
7. ควรปรึกษาคนใกล้ชิดที่เป็นคนดีที่สามารถไว้ใจได้

ตารางบันทึกกิจกรรมประจำวัน

วันที่	ช่วงเวลาปฏิบัติ	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
1		1 2 3
2		1 2 3
3		1 2 3
4		1 2 3
5		1 2 3

บัตรคำถาม

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

วิธีการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดมีดังนี้ คือ (ตอบอย่างน้อย 6 ข้อ)

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

บัตรเฉลย

การป้องกันสิ่งเสพติด ควรปฏิบัติดังนี้

1. ไม่ใช้ยารักษาตนเองจนพรั่นพร้อ รวมทั้งไม่ใช้ยาชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันเป็นระยะเวลานาน ๆ โดยไม่ได้รับคำสั่งหรือคำแนะนำจากแพทย์หรือเภสัชกร
2. ไม่ทดลองชิมหรือเสพ เพราะสิ่งเสพติดบางชนิด เช่น เฮโรอีน ฯลฯ แม้ลองเสพเพียง 1-2 ครั้ง ก็อาจทำให้ติดได้
3. ไม่เชื่อคำยุยงที่ว่ายาเสพติดสามารถช่วยผ่อนคลายความทุกข์หรือก่อให้เกิดความต่าง ๆ
4. ศึกษาให้เข้าใจและพร้อมทั้งชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและมีความรู้เรื่องสิ่งเสพติดในแง่มุมต่าง ๆ
5. ทำงาน เล่นกีฬา หรือกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่สนใจ เพื่อไม่ให้สนใจติดสิ่งเสพติด
6. ไม่รับของขวัญจากคนแปลกหน้าที่หยิบยื่นให้ เพราะในนั้นอาจมีสิ่งเสพติดชนิดร้ายแรงปนมา
7. ควรปรึกษาคนใกล้ชิดที่เป็นคนดีที่สามารถไว้วางใจได้

ภาคผนวก 10

ข่าวเรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด

นายภิญโญ ทองชัย ผอ. ศูนย์ป้องกันและปราบปรามสิ่งเสพติดประจำภาคใต้ เปิดเผยว่า สถานการณ์ต่างการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ภาคใดยังน่าเป็นห่วง โดยมีปัจจัยสำคัญคือ ชนิดของยาเสพติดที่ระบาด พบว่า ประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์ เป็นยาเสพติดชนิดเฮโรอีน ซึ่งกลุ่มผู้ติดยาเสพติดชนิดนี้จะมีลักษณะเป็นทวิคูณ คือผู้ติดยาเสพติด 1 คน จะมีการหาพวกเพิ่ม 3-4 คน เพื่อที่จะสามารถอยู่ได้ ส่วนในกลุ่มผู้ค้า พบว่าผู้ที่ค้าเฮโรอีนจะค้ายาบ้าด้วย ซึ่งขณะนี้กำลังแพร่ระบาดบริเวณจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา สำหรับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในขณะนี้ จะเน้นที่การป้องกัน โดยจัดกิจกรรมร่วมกัน โดยการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ โดยเน้นไปยังพื้นที่กลุ่มเสี่ยงของแหล่งยาเสพติด เช่น โรงเรียน กลุ่มเยาวชน กลุ่มประมง

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. นักเรียนจะมีวิธีการปฏิบัติตนเพื่อเป็นการป้องกันสิ่งเสพติด หรือหลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดได้อย่างไร (บอกมาอย่างน้อย 7 ข้อ)

1.1.....

1.2.....

1.3

1.4.....

1.5.....

1.6.....

1.7.....

แผนการสอนที่ 12

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การป้องกันสิ่งเสพติด (ต่อ)

เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดเป็นอันตรายและส่งผลเสียต่อชีวิตความเป็นอยู่ จึงควรป้องกันไม่ให้แพร่กระจายและสนใจช่วยเหลือแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. สรุปผลจากการปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกได้
2. บอกผลดีที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกได้

เนื้อหา

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันสิ่งเสพติด ได้แก่ ไม่ใช้ยารักษาตนเองจนพรั้งแพร่ ไม่ลองชิมหรือเสพ ศึกษาให้เข้าใจถึงโทษของสิ่งเสพติด ทำงานเล่นกีฬาหรือกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่สนใจ เพื่อไม่ให้สนใจติดสิ่งเสพติด

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียนในชั่วโมงที่แล้ว
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถสรุปผลจากการปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกไว้ได้ และสามารถบอกผลดีที่ได้รับจากการปฏิบัติเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดตามแนวทางที่เลือกไว้ได้

ขั้นเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียน โดย

ครูแสดงตารางประเมินผลกิจกรรมประจำวันให้นักเรียนสังเกตดังนี้

กิจกรรมที่	ผลการปฏิบัติ									
	วันที่ 1		วันที่ 2		วันที่ 3		วันที่ 4		วันที่ 5	
	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ	ทำ	ไม่ทำ
1	/		/			/	/		/	
2	/		/		/			/		/
3	/		/		/		/		/	

1.2 จากตารางให้นักเรียนอภิปรายร่วมกัน แล้วร่วมกันวิเคราะห์ผลการปฏิบัติว่า ได้เกิดปัญหาอะไรขึ้นบ้าง

- เพราะเหตุใดในบางวันผู้ปฏิบัติจึงไม่ปฏิบัติตามกิจกรรม
- นักเรียนจะสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างไร
- ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามกิจกรรมคืออะไร

2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มคิดหาคำตอบหรือสมมติฐานของปัญหาตามข้อ 1.2 ว่ามีสมมติฐานอะไรบ้าง

- เหตุที่ผู้ปฏิบัติไม่ปฏิบัติตามที่ได้กำหนดเอาไว้เป็นบางวัน อาจเกิดได้หลายสาเหตุ เช่น มีธุระอย่างอื่นที่เร่งด่วนต้องทำในเวลานั้น, การลืมที่จะปฏิบัติ, เกิดความเกียจคร้านไม่เห็นประโยชน์ในการปฏิบัติ ฯลฯ

- การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถกระทำได้หลายวิธี เช่น ศึกษาให้รู้ถึงประโยชน์ตามแนวทางที่เลือกไว้, เลื่อนเวลาปฏิบัติออกไปเมื่อมีธุระ, ปฏิบัติทุกวันจนเกิดความเคยชินหรือเป็นนิสัย

- ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติคือ เกิดความเพลิดเพลิน มีสุขภาพที่แข็งแรง นอกจากนี้ยังเป็นการป้องกันสิ่งเสียดสีได้เป็นอย่างดี ทำให้ไม่คิดหมกมุ่นไปสนใจสิ่งเสียดสี

3. ขึ้นทคลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มนำตารางประเมินผลกิจกรรมประจำวันที่ตนได้บันทึกให้เพื่อนในช่วงโมงที่แล้ว มาให้สมาชิกพิจารณา แล้วให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่า

เหตุใดจึงปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมที่ได้เลือก จะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรจึงจะปฏิบัติกิจกรรมได้ทุกวัน และประโยชน์หรือผลดีที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมคืออะไรบ้าง

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้น

4. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ชั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามกิจกรรมและผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามแนวทางที่เลือกได้

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 (ครูแบ่งไว้ในชั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีขึ้นไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานหน้าชั้น

6. ครูสรุปผลงานของกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจาก
 - การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
 - การตอบคำถาม
 - ความสนใจในการทำกิจกรรม
2. ตรวจสอบผลงานของกลุ่ม
3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. ตารางประเมินกิจกรรมประจำวัน
2. ชองกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 บัตรกิจกรรม
 - 2.2 บัตรคำถาม
 - 2.3 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกภายในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออกหรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. หัวหน้ากลุ่มแจกหนังสือพิมพ์ให้สมาชิกช่วยกันหาข่าว ที่แสดงให้เห็นว่า เป็นการปฏิบัติตนเพื่อหลีกเลี่ยงหรือป้องกันสิ่งเสพติด กลุ่มละ 1 ข่าว แล้วคัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมนำเสนอข่าวที่นักเรียนหาได้
4. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจ เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้
5. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดี จะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหานี้เป็นอย่างดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บัตรคำถาม

คำสั่ง ให้นักเรียนตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไรบ้างเพื่อเป็นการป้องกันสิ่งเสพติด จงอธิบาย

2. ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากการปฏิบัติตามในข้อ 1 มีอะไรบ้าง

บัตรเฉลย

1. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันสิ่งเสพติด เช่น เล่นกีฬา ออกกำลังกาย ทำกิจกรรมนันทนาการ เช่น อ่านหนังสือ ฟังเพลง เป็นต้น
2. แนวคำตอบขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่นักเรียนปฏิบัติ เช่น การเล่นกีฬา จะมีประโยชน์คือ นอกจากจะทำให้หลีกเลี่ยงจากสิ่งเสพติดแล้ว ยังทำให้ร่างกายแข็งแรง สุขภาพสมบูรณ์ การเรียนดีขึ้น เป็นต้น

แผนการสอนที่ 13

วิชา สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดเป็นอันตรายและส่งผลเสียต่อชีวิตความเป็นอยู่ จึงควรป้องกันไม่ให้แพร่กระจายและสนใจช่วยเหลือแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. บอกกิจกรรมรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติดที่พบเห็นได้
2. เชิญชวนนักเรียนในโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดในโรงเรียนได้
3. ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง

เนื้อหา

กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติดที่พบบ่อย ๆ เช่น การเดินรณรงค์ การประกวดคำขวัญ การประกวดวาดภาพ การกล่าวสุนทรพจน์ การเขียนบรรยาย การอบรมสัมมนา กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูสุทนถามและใช้คำถามถามนักเรียนเกี่ยวกับการรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด ดังนี้
 - สิ่งเสพติดกำลังแพร่ระบาดอย่างมากในประเทศไทย โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนที่กำลังศึกษาเล่าเรียน นักเรียนคิดว่าในปัจจุบันมีกิจกรรมใดบ้างที่จัดขึ้นเพื่อรณรงค์เรื่องสิ่งเสพติด
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนบอกกิจกรรมและอธิบายวิธีการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติดได้

ขั้นเสนอทบทวนกับนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียน โดย
 - 1.1 ให้นักเรียนดูภาพข่าว (ภาคผนวก 12)
 - 1.2 ให้นักเรียนอภิปรายจากการดูภาพข่าว แล้วร่วมกันคิดว่านักเรียนจะตั้งคำถามจากภาพได้อย่างไรบ้าง
 - จากภาพข่าวพวกเขากำลังทำอะไร
 - เหตุใดจึงกล่าวว่า ทุกครั้งที่เสพคือความเจ็บปวดของพ่อ

- ภาพข่าวนี้มีจุดประสงค์เพื่ออะไร
- นอกจากนี้มีกิจกรรมใดอีกบ้าง ที่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรณรงค์การป้องกัน

สิ่งเสพติด

2. ตั้งสมมติฐานในการแก้ปัญหา

2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหาคำตอบหรือสาเหตุหรือสมมติฐานของปัญหา ตามข้อ

1.2 ว่ามีสมมติฐานอะไรบ้าง

- จากภาพข่าวพวกเขา กำลังใช้ยาเสพติด
- เหตุที่กล่าวว่าทุกครั้งที่เสพยาคือความเจ็บปวดของพ่อ เพราะ การใช้ยาเสพติดไม่เพียงแต่ทำลายตนเองเท่านั้น ยังไปทำร้ายคนที่ตนรักด้วย เหมือนกับคำพูดที่ว่า ทุกครั้งที่เสพยา คุณกำลังทำร้ายคนที่คุณรัก
- ภาพข่าวนี้เป็นภาพที่ได้มาจากภาพโฆษณา เพื่อรณรงค์ไม่ให้เยาวชนไทยหลงทางเป็นทาสของยาเสพติด ที่ปัจจุบันระบาดมากโดยเฉพาะในสถาบันการศึกษา
- กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด ได้แก่ การเดินรณรงค์ การประกวดคำขวัญ การประกวดวาดภาพ การกล่าวสุนทรพจน์ การเขียนบรรยาย การอบรมสัมมนา กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เป็นต้น

3. ขั้นตอนทดลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทดสอบสมมติฐานโดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาและทำความเข้าใจจากข่าวหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติดที่ครูแจกให้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้น

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็นและอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงกิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด

ขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 (ครูแบ่งไว้ในชั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกของกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดีจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีขึ้นไปด้วย ทำให้กลุ่มบรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังไม่เข้าใจหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจดีทุกคน

5. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมตามบัตรกิจกรรมแล้ว ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานหน้าชั้น

6. ครูสรุปผลงานของกลุ่ม

การวัดผล

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจำนวน 3 ข้อ จากแบบฝึกหัดที่ครูกำหนดให้

การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- การตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรม

2. ตรวจสอบผลงานของกลุ่ม

3. ตรวจสอบแบบฝึกหัด

สื่อการเรียนการสอน

1. ขว้างจากหนังสือพิมพ์
2. ชองกิจกรรม

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกภายในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรเนื้อหาให้นักเรียนทุกคนอ่านและทำความเข้าใจ เพื่อทบทวนบทเรียน หากพบว่าสมาชิกคนใดที่อ่านเนื้อหาแล้วยังไม่เข้าใจ หรือมีบางคำที่อ่านไม่ออก ให้เพื่อนสมาชิกที่อ่านออกหรือเข้าใจเนื้อหาแล้ว ช่วยอธิบายจนเกิดความเข้าใจดีทุกคน
3. ให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันเลือกจัดกิจกรรมมงคลเพื่อป้องกันสิ่งเสียดิ โดยเลือกจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ใน 3 กิจกรรมต่อไปนี้

- 1) กิจกรรมการประกวดวาดภาพ
- 2) กิจกรรมการประกวดคำขวัญ
- 3) กิจกรรมการประกวดเรียงความ

- เมื่อแต่ละกลุ่มเลือกกิจกรรมที่จัดแล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้ทุกคนช่วยกันอภิปรายเพื่อหาวิธีการที่จะเชิญชวนให้นักเรียนภายในโรงเรียนเข้าร่วมประกวด ตามกิจกรรมที่นักเรียนจะจัดขึ้น เช่น เชิญชวนนักเรียนหน้าเสาธง, ดิฉันประกาศ, พุจฉักชวนตามห้องเรียน เป็นต้น

- เมื่ออภิปรายกันเสร็จแล้วให้สรุปเป็นแนวทางของกลุ่ม หากพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ ก็ให้นักเรียนที่เรียนเก่งช่วยอธิบายให้ได้ใจความสมบูรณ์

4. คัดเลือกตัวแทนกลุ่มเพื่อเตรียมเสนอผลการทำงานกลุ่มหน้าชั้นเรียน
5. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจ เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้

6. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดี จะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหานี้เป็นอย่างดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

บัตรเนื้อหา

กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด

การเดินรณรงค์
การประกวดคำขวัญ
การประกวดวาดภาพ
การกล่าวสุนทรพจน์
การเขียนบรรยาย
การอบรมสัมมนา
กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน

บัตรคำถาม

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความสมบูรณ์

กิจกรรมรณรงค์เพื่อเป็นการป้องกันสิ่งเสพติด มีดังนี้

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

บัตรเฉลย

กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันเพื่อป้องกันสิ่งเสพติด ได้แก่ การเดินรณรงค์ การ
ประกวดคำขวัญ การประกวดภาพวาด การกล่าวสุนทรพจน์ การเขียนบรรยาย การอบรมสัมมนา
กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เป็นต้น

แบบฝึกหัด

ให้นักเรียนเลือกกิจกรรมเพื่อป้องกันสิ่งเสพติดมา 1 กิจกรรม แล้วอธิบายวิธีการจัดกิจกรรม และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมดังกล่าว ลงในช่องว่างให้เข้าใจ

1. ชื่อกิจกรรม.....

2. วิธีการจัดกิจกรรม.....

.....

.....

.....

.....

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม.....

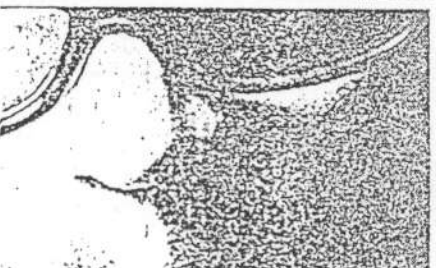
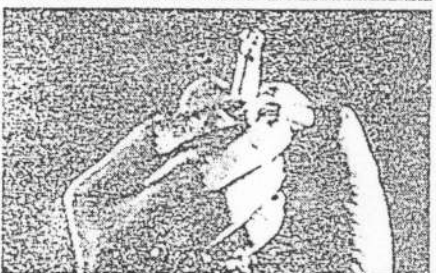
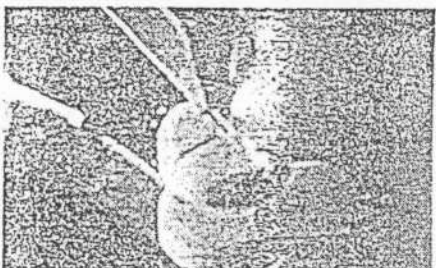
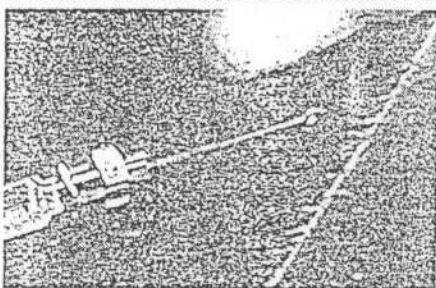
.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก 12

แผนการสอนที่ 14

วิชาสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด (ต่อ) เวลา 3 คาบ

ความคิดรวบยอด

สิ่งเสพติดเป็นอันตรายและส่งผลเสียต่อชีวิตความเป็นอยู่ จึงควรป้องกันไม่ให้แพร่กระจายและสนใจช่วยเหลือแนะนำผู้ติดสิ่งเสพติด

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องนี้แล้ว นักเรียนสามารถ

1. จัดนิทรรศการเพื่อรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติด
2. สรุปผลการปฏิบัติตามกิจกรรมที่เลือกปฏิบัติได้

เนื้อหา

กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติด ได้แก่ การเดินรณรงค์ การประกวดคำขวัญ การประกวดวาดภาพ การกล่าวสุนทรพจน์ การเขียนบรรยาย การอบรมสัมมนา กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ

1. ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา
2. ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนครั้งนี้ว่า ต้องการให้นักเรียนสามารถจัดนิทรรศการเพื่อรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติดได้ และสรุปผลจากการปฏิบัติได้

ขั้นเสนอทบทวนต่อนักเรียนทั้งชั้น

1. กำหนดปัญหาในบทเรียน โดย
 - 1.1 ครูนำผลงานที่ได้รับการคัดเลือกจนได้รับรางวัลต่าง ๆ (ผลงานที่นักเรียนภายในโรงเรียนส่งเข้าประกวดเพื่อรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติดในชั่วโมงที่แล้ว) มาให้นักเรียนดู
 - 1.2 ครูให้นักเรียนช่วยกันพิจารณาว่าจะนำเสนอผลงานที่เข้าประกวดเหล่านี้อย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันกำหนดเป็นประเด็นปัญหา ดังนี้
 - จะจัดแสดงผลงานที่เข้าร่วมการประกวดอย่างไร จึงจะเหมาะสมและทำให้มีผู้สนใจ

เข้าชม

2. ตั้งสมมติฐานการแก้ปัญหา

- 2.1 ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน

2.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดหาคำตอบของปัญหา ตามข้อ 1.2 ว่ามีสมมติฐานอะไรบ้าง

3. ขั้นทดลองและรวบรวมข้อมูล

3.1 จากสมมติฐานที่นักเรียนตั้งขึ้น ครูให้นักเรียนทดสอบสมมติฐานโดย ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจัดนิทรรศการแสดงผลงานที่อาคารเอนกประสงค์ โดยครูเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับจัดนิทรรศการไว้ให้

3.2 ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอภิปรายในกลุ่มร่วมกัน แล้วสรุปผลหรือสรุปคำตอบของประเด็นปัญหาในข้อ 1.2 เพื่อเตรียมเสนอรายงานหน้าชั้น

4. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอรายงานตามหัวข้อ โดยเปิดโอกาสให้สมาชิกในชั้นเรียนแสดงความคิดเห็น และอภิปรายถึงการเสนอผลงานของแต่ละกลุ่มร่วมกัน

5. ขั้นสรุปผล

ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการจัดนิทรรศการเพื่อรณรงค์การป้องกันสิ่งเสพติดขั้นศึกษากลุ่มย่อย

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยใช้เกณฑ์ความสามารถในการจัดแบ่งจะได้นักเรียน เก่ง: ปานกลาง: อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 (ครูแบ่งไว้ในขั้นปฐมนิเทศก่อนใช้แผนการสอนที่ 1)

2. ครูแจกซองกิจกรรมให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ซอง

3. แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา และปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในบัตรกิจกรรม ให้เวลาแต่ละกลุ่ม 25 นาที โดยสมาชิกที่เรียนเก่งหรือสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาจะช่วยอธิบายให้สมาชิกคนที่ยังไม่เข้าใจให้เข้าใจ ซึ่งอาจกระทำด้วยการอธิบาย การตั้งคำถามให้ตอบ การอธิบายคำถามจากบัตรคำถาม ทั้งนี้เพื่อจุดประสงค์คือ ให้ทุกคนเข้าใจบทเรียนได้อย่างดี จะทำให้ทุกคนได้คะแนนความก้าวหน้าจากการทำแบบทดสอบย่อยดี ซึ่งจะส่งผลให้คะแนนรวมของกลุ่มดีตามไปด้วย จะทำให้กลุ่มได้บรรลุถึงเป้าหมายโดยได้รับรางวัลจากครูตามที่ได้กำหนดเอาไว้

4. ครูทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการทำงานกลุ่ม และการช่วยเหลือกันในกลุ่ม โดยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด แนะนำ อธิบายเมื่อนักเรียนมีปัญหาและไม่สามารถหาคำตอบได้ในกลุ่มของตนเอง และส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มใช้กระบวนการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โดยการกระตุ้นให้ผู้ที่ยังเรียนเก่งหรือเข้าใจเนื้อหา ช่วยอธิบายหรือทบทวนเนื้อหาให้เพื่อนสมาชิกในกลุ่มที่ยังไม่เข้าใจจนเข้าใจทุกคน

การประเมินผล

1. สังเกตจาก

- การร่วมกิจกรรมของนักเรียน
- การตอบคำถาม
- ความสนใจในการทำกิจกรรม

2. ตรวจสอบผลงานของกลุ่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. ผลงานที่เข้าร่วมประกวด
2. อุปกรณ์สำหรับจัดนิทรรศการ เช่น กาว กรรไกร กล้อง กระดาษ
3. ซองกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย
 - 3.1 บัตรกิจกรรม
 - 3.2 บัตรคำถาม
 - 3.3 บัตรเฉลย

บัตรกิจกรรม

คำสั่ง ให้สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมต่อไปนี้

1. สมาชิกภายในกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม 1 คน และเลขานุการกลุ่ม 1 คน
2. ให้หัวหน้ากลุ่มนำ แบบบันทึกที่ 1 ให้นักเรียนทุกคนดู แล้วปฏิบัติตามกิจกรรมดังนี้

2.1 หลังจากจัดนิทรรศการแล้ว ภายใน 1 วัน ให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันสังเกตและบันทึกความสนใจของผู้เข้าชมนิทรรศการ โดยให้เลขานุการกลุ่มกรอกจำนวนนักเรียนลงในแบบบันทึกที่ 1

2.2 เมื่อกรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ให้ประชุมกลุ่มอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้หัวหน้ากลุ่มกระตุ้นให้สมาชิกช่วยกันสรุปผลการจัดนิทรรศการ เลขานุการกลุ่มจดบันทึกผลสรุปการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกลงในช่องสรุปผลตามแบบบันทึกที่ 1

หากพบว่าสมาชิกคนใดไม่สามารถสรุปได้ก็ให้เพื่ออธิบายให้เข้าใจ

2.3 นำแบบบันทึกที่ 1 มาส่งครูในช่วงโมงหน้า

3. หัวหน้ากลุ่มแจกบัตรคำถามให้กับทุกคน แล้วให้ทุกคนตอบคำถามลงในบัตรคำถามให้สมบูรณ์ ในช่วงนี้สมาชิกคนใดที่ไม่สามารถตอบคำถามได้ หรือไม่เข้าใจคำถามข้อใดสามารถถามเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจ เพื่อช่วยอธิบายให้เข้าใจได้

4. หลังจากตอบคำถามเสร็จหมดทุกคนแล้ว ให้ตรวจสอบคำตอบจากบัตรเฉลย ถ้ามีคำตอบที่ผิดให้แก้ไขให้ถูกต้อง และเพื่อนสมาชิกที่เข้าใจเนื้อหาดี จะต้องอธิบายเพิ่มเติมให้เข้าใจ พร้อมกับสรุปเหตุผลด้วยว่าเพราะเหตุใด เพื่อให้ทุกคนในกลุ่มได้เข้าใจเนื้อหานี้เป็นอย่างดี และสามารถทำคะแนนได้ดีในแบบทดสอบย่อย เพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ได้รับรางวัลตามที่ได้ตั้งเอาไว้

แบบบันทึกที่ 1
แบบบันทึกความสนใจของผู้เข้าชมนิทรรศการ

จำนวนนักเรียนที่เข้าชมนิทรรศการ	สรุปผลการจัดนิทรรศการ
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	

บัตรคำถาม

ให้นักเรียนตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

1. การจัดนิทรรศการเหมาะกับการนำเสนอผลงานอะไรบ้าง

2. นักเรียนจะทราบได้อย่างไรว่า กิจกรรมรณรงค์เพื่อป้องกันสิ่งเสพติดที่จัดขึ้นจะมีผู้สนใจเข้าชมมากน้อยเพียงใด

บัตรเฉลย

1. การจัดนิทรรศการเหมาะกับการนำเสนอผลงาน เช่น ผลงานการประกวดวาดภาพ ผลงานการประกวดคำขวัญ การประกวดเรียงความเกี่ยวกับสิ่งเสพติด เป็นต้น

2. ทราบโดยการสังเกตและบันทึกจำนวนผู้เข้าชม